

Regeringskansliet
Socialdepartementet

Promemorian ”Språkplikt – Deltagande i grundutbildning i svenska för rätt till försörjningsstöd”, S2019/05353/FST

Kravet att delta i grundutbildning i svenska formulerades i rättspraxis långt innan lagbestämmelsen om att stå till arbetsmarknadens förfogande infördes. Både kravet att stå till arbetsmarknadens förfogande och kravet att delta i grundutbildning i svenska kan härledas ur det grundläggande kravet att en biståndssökande ska göra vad han eller hon kan för att själv tillgodose sina behov (se lagtexten i 4 kap. 1 § första stycket). Enligt kammarrättens mening är det föreslagna tillägget i andra stycket därför inte nödvändigt.

Om det ändå ska införas en lagbestämmelse om kravet att delta i grundläggande språkutbildning bör det kravet som hittills utgöra ett särskilt krav vid sidan om kravet att stå till arbetsmarknadens förfogande. Promemorians förslag till lagtext innebär istället att kravet att stå till arbetsmarknadens förfogande utvidgas till att även innefatta ett krav att delta i språkutbildning. Med den utvidgningen skulle uttrycket ”att stå till arbetsmarknadens förfogande” få en helt egen betydelse i socialtjänstlagen som saknar förankring i uttryckets normala språkliga betydelse. En utbildning är nämligen medan den pågår närmast ett hinder för att ta ett arbete. En annan sak är att det kan vara nödvändigt att delta i en utbildning för att skapa sig en realistisk chans att senare få ett arbete.

Om kravet att delta i grundläggande språkutbildning ska införas i lagtexten föreslår kammarrätten följande lydelse i bestämmelsens andra stycke.

”Den som inte kan försörja sig men som kan arbeta har rätt till försörjningsstöd enligt första stycket om han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande *och* vid behov deltar i grundutbildning i svenska. Om det finns godtagbara skäl har den enskilde rätt till försörjningsstöd även om han eller hon inte står till arbetsmarknadens förfogande *eller deltar i grundutbildning i svenska.*”

Detta yttrande har beslutats av kammarrättslagmannen Gertrud Forkman, kammarrättsrådet Axel Hanson och tf. kammarrättsassessorn Louise Malmberg, föredragande.

Gertrud Forkman

Louise Malmberg